

HEEMKUNDEPLUIM

2018

De Heemkundepluim 2018 is door Heemkunde Boxtel, op voordracht van de jury, toegekend aan:

Heilig Bloedstichting Boxtel

Heilig Bloedprocessie

De beweegredenen van de jury zijn samengevat in het bijgevoegde juryrapport.

De jury 2018: Ria Bouchier-Ham, Joop Schuller, Frans van Loon

Het bestuur Heemkunde Boxtel

Namens het bestuur,

Voorzitter Dik Bol

Dik Bol, voorzitter

Juryrapport Heemkundepluim 2018

Historie

De verering van de Heilig Bloeddoeken in Boxtel vindt haar oorsprong in het bloedwonder dat enkele jaren voor 1380 plaatsvond. Nadat priester Eligius van den Aker, bedienaar van het Heilig Geestaltaar in Esch, door onvoorzichtigheid of nalatigheid, tijdens het celebreren van de mis in Boxtel, op het Driekoningentaltaar, de kelk met witte miswijn had omgestoten, werden er direct rode vlekken zichtbaar op het corporale en altaar dwaal. Vervolgens probeerde hij, door schaamte overmand, de doeken uit te wassen in een put die aan de rivier de Dommel lag. De rode vlekken bleven echter duidelijk zichtbaar. De priester verborg de doeken en maakte pas op zijn sterfbed bekend wat er destijds was gebeurd en waar de bewuste altaardoeken zich bevonden.

Na 1380 komen duizenden pelgrims naar Boxtel ter bedevaart. Gedurende de 80-jarige oorlog (1568-1648) wordt Boxtel niet meer veilig geacht voor de H. Bloeddoeken. De doeken verblijven meerdere keren in 's-Hertogenbosch en na 1629 zijn de doeken enige tijd in Boxtel ondergebracht in kasteel Stapelen.

Teneinde de Heilig Bloeddoeken veilig te stellen in de katholiek gebleven Zuidelijke Nederlanden, werd in de maand mei van 1652 in een contract tussen Ambrosius van Horne, baron van Boxtel, en de geestelijke en burgerlijke overheden van Hoogstraten overeengekomen dat de relieken in tijdelijke bewaring zouden worden gegeven aan Hoogstraten.

Op 20 mei 1652 vond de overbrenging plaats. De doeken werden op dezelfde dag door schout Nicolaas Blyens in de kerk op het begijnhof van Hoogstraten gelegd. Vandaar werden de relieken de dag erna in plechtige processie overgebracht naar de St. Catharinakerk. Zes dagen later, op 26 mei 1652 vond de eerste H. Bloedviering in Hoogstraten plaats op de eerste zondag na Pinksteren: Drievuldigheidszondag. Vele Nederlandse pelgrims gaan dan jaarlijks op bedevaart naar Hoogstraten. Op 12 juni 1924 komt één van de H. Bloeddoeken, het corporale, terug naar Boxtel en vangt de devotie van het H. Bloed in Boxtel weer aan. Vanaf 1924 vindt er jaarlijks weer een H. Bloedprocessie

plaats. Op 12 juni 1924 gingen 528 mannen naar Hoogstraten om het corporale op te halen. Het relik werd feestelijk overgebracht naar de Heilig Hartkerk in Boxtel, waar deze drie dagen zou verblijven alvorens op 15 juni 1924 door pastoor Eras en drie kapelaans plechtig naar de Sint-Petruskerk te worden gedragen. De eerste H. Bloedviering te Boxtel vond die dag plaats in de tuinen van de pastorie en het Liefdehuis op Duinendaal. En sinds 1924 heeft Boxtel weer een jaarlijkse Heilig Bloedprocessie op Drievuldigheidszondag.

In 1949, ontwierp Lucas van Hoek een geheel nieuw aanzien voor de processie. Deze processie trok in 2017 onder een stralende zon door de straten van Boxtel.

Bloedstichting

De Pluim wordt gegeven aan alle betrokkenen bij de Bloedstichting.

Dit is het bestuur van de stichting bestaande uit 7 personen, die de motor is van de stichting.

Activiteiten:

- Werven van deelnemers
- Werven van andere helpers, die hand- en spandiensten verrichten
- Dames van de paskamer, naaikamer en verzorgers van alle attributen zoals schoenen, stokken, bloemen,
- Mensen die kleding vernieuwen, herstellen, of restaureren (zoals het vaandel uit 1880)
- Mensen van de grime
- Alle deelnemers aan de processie, ongeveer 500 personen waaronder harmonieën, gilden, misdienaars en geestelijken. Maar ook de burgerlijke overheid.

Motivatie:

Wij zijn unaniem van mening dat deze groep mensen de Heemkundepluim verdient omdat.....

Ria Bouchier

Joop Schuller

Frans van Loon

Foto's Rini van Oirschot